

Côn Đảo, ngày 24 tháng 4 năm 2020

V/v Báo cáo thực hiện chỉ đạo của Thường trực HĐND huyện về tham mưu xử lý kiến nghị của VKSND huyện.

Kính gửi: Thường trực Hội đồng nhân dân huyện.

Thực hiện chỉ đạo của Thường trực HĐND huyện tại Văn bản số 07/CV-HĐND ngày 10/4/2020 về nội dung giao Ban Pháp chế HĐND huyện thẩm tra và tham mưu cho Thường trực HĐND huyện về yếu tố pháp lý Kiến nghị số 23/KN-VKS ngày 28/02/2020 của Viện Kiểm sát nhân dân huyện;

Ngày 13/4/2020, Ban Pháp chế đã ban hành Văn bản số 02/CV-BPC gửi Công an huyện, Phòng Nội vụ - LĐ-TB&XH huyện, Phòng Tư pháp huyện, TAND huyện để trao đổi ý kiến về nội dung Kiến nghị của VKSND huyện.

Trên cơ sở đề nghị của Ban Pháp chế, UBND huyện, Công an huyện, Phòng Nội vụ - LĐ-TB&XH huyện, Phòng Tư pháp huyện có văn bản phúc đáp ý kiến. TAND huyện không có văn bản phản hồi.

Sau khi nghiên cứu quy định pháp luật và ý kiến của các cơ quan liên quan, Ban Pháp chế báo cáo Thường trực HĐND huyện như sau:

A. Về căn cứ pháp lý

Việc xử lý đối với người nghiện ma túy không có hộ khẩu thường trú ở địa phương đã được pháp luật quy định tại các Văn bản quy phạm pháp luật sau:

- Luật Phòng, chống ma túy năm 2000 (sửa đổi, bổ sung năm 2008);
- Luật Xử lý vi phạm hành chính năm 2012 và các văn bản hướng dẫn thi hành;
- Nghị định số 111/2013/NĐ-CP ngày 30/9/2013 của Chính phủ quy định chế độ áp dụng biện pháp xử lý hành chính giáo dục áp dụng tại xã, phường, thị trấn;
- Nghị định số 221/2013/NĐ-CP ngày 30/12/2013 của Chính phủ quy định chế độ áp dụng biện pháp xử lý hành chính đưa vào cơ sở cai nghiện bắt buộc và Nghị định số 136/2016/NĐ-CP ngày 09/9/2016 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 221/2013/NĐ-CP ngày 30/12/2013 quy định chế độ áp dụng biện pháp xử lý hành chính đưa vào cơ sở cai nghiện bắt buộc;
- Nghị định số 56/2016/NĐ-CP ngày 29/6/2016 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 111/2013/NĐ-CP ngày 30/9/2013 của Chính phủ quy định chế độ áp dụng biện pháp xử lý hành chính giáo dục áp dụng tại xã, phường, thị trấn;
- Thông tư số 05/2018/TT-BCA ngày 07/12/2018 của Bộ Công an quy định việc thu thập tài liệu, lập hồ sơ đề nghị áp dụng biện pháp xử lý hành chính đưa vào cơ sở cai nghiện bắt buộc;

- Luật Cư trú số 81/2006/QH11 ngày 29/11/2006 (sửa đổi, bổ sung năm 2013).

B. Quy định cụ thể về xử lý đối với người nghiện ma túy

I. Đối với người nghiện ma túy dưới 18 tuổi

Theo quy định tại Điều 29 Luật Phòng chống ma túy 2000 (sửa đổi, bổ sung năm 2008) thì:

"1. Người nghiện ma túy từ đủ 12 tuổi đến dưới 18 tuổi đã được cai nghiện tại gia đình, cộng đồng hoặc đã được giáo dục nhiều lần tại xã, phường, thị trấn mà vẫn còn nghiện hoặc không có nơi cư trú nhất định thì được đưa vào cơ sở cai nghiện bắt buộc dành riêng cho họ.

2. Người nghiện ma túy từ đủ 12 tuổi đến dưới 18 tuổi tự nguyện hoặc được gia đình làm đơn xin cai nghiện thì được nhận vào cai nghiện tại cơ sở cai nghiện bắt buộc dành riêng cho họ.

3. Việc cai nghiện ma túy đối với người nghiện ma túy quy định tại khoản 1 và khoản 2 Điều này không coi là việc xử lý vi phạm hành chính."

Như vậy, việc cai nghiện ma túy cho người từ đủ 12 tuổi đến dưới 18 tuổi được cai nghiện tại gia đình, cộng đồng hoặc tại cơ sở giáo dục. Việc cai nghiện ma túy đối với nhóm đối tượng này không coi là việc xử lý vi phạm hành chính. Do đó, trường hợp này nếu không có hộ khẩu tại Côn Đảo nhưng có hộ khẩu tại nơi khác thì lập hồ sơ chuyển về gia đình (nơi họ thường trú) cai nghiện. Trường hợp không xác định được nơi có hộ khẩu thì lập hồ sơ chuyển vào cơ sở giáo dục bắt buộc.

II. Đối với người nghiện ma túy đủ 18 tuổi

Đối với người nghiện ma túy đủ 18 tuổi được Pháp luật quy định cụ thể, chi tiết tại Nghị định số 221/2013/NĐ-CP ngày 30/12/2013 của Chính phủ, quy định chế độ áp dụng biện pháp xử lý hành chính đưa vào cơ sở cai nghiện bắt buộc và Nghị định số 136/2016/NĐ-CP ngày 09/9/2016 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 221/2013/NĐ-CP ngày 30/12/2013 quy định chế độ áp dụng biện pháp xử lý hành chính đưa vào cơ sở cai nghiện bắt buộc (Gọi tắt là Nghị định số 221/2013/NĐ-CP sửa đổi).

Theo quy định tại khoản 4, Điều 90 Luật Xử lý vi phạm hành chính thì "Người nghiện ma túy từ đủ 18 tuổi trở lên có nơi cư trú ổn định" bị áp dụng biện pháp giáo dục tại xã, phường, thị trấn. Thẩm quyền áp dụng là Chủ tịch UBND cấp xã nơi xảy ra vi phạm.

Theo khoản 5, Điều 1, Nghị định số 56/2016/NĐ-CP: "Nơi cư trú ổn định là nơi đối tượng thường trú hoặc tạm trú, nhưng phải là nơi người đó hiện đang thường xuyên sinh sống hoặc phần lớn thời gian sinh sống."

Theo quy định tại Điều 12, Luật Cư trú năm 2006: "1. Nơi cư trú của công dân là chỗ ở hợp pháp mà người đó thường xuyên sinh sống. Nơi cư trú của công dân là nơi thường trú hoặc nơi tạm trú."

Như vậy, **Nơi cư trú ổn định tại Côn Đảo được xác định: là có hộ khẩu thường trú tại Côn Đảo hoặc không có hộ khẩu tại Côn Đảo nhưng có đăng ký tạm trú và thường xuyên sinh sống tại Côn Đảo.**

Căn cứ Nghị định số 221/2013/NĐ-CP sửa đổi:

1. Trường hợp người nghiện ma túy có Nơi cư trú ổn định tại Côn Đảo: Cơ quan chức năng của huyện phải lập hồ sơ theo quy định của pháp luật, tham mưu cho Chủ tịch UBND huyện ban hành quyết định áp dụng biện pháp giáo dục người nghiện tại Khu dân cư .

2. Trường hợp người nghiện ma túy có Nơi cư trú ổn định tại Côn Đảo đã được Chủ tịch UBND huyện ban hành hành quyết định giáo dục tại Khu dân cư nhưng vẫn tái nghiện: Cơ quan chức năng phải lập hồ sơ theo quy định của pháp luật đề nghị Tòa án nhân dân huyện Côn Đảo xem xét áp dụng biện pháp đưa vào cơ sở cai nghiện bắt buộc.

3. Trường hợp người nghiện không có Nơi cư trú ổn định tại Côn Đảo (Không có hộ khẩu thường trú, không đăng ký tạm trú tại Côn Đảo): Cơ quan chức năng phải lập hồ sơ theo quy định của pháp luật đề nghị Tòa án nhân dân huyện Côn Đảo xem xét áp dụng biện pháp đưa vào cơ sở cai nghiện bắt buộc.

C. Quy định đặc thù để áp dụng cho huyện Côn Đảo xử lý người nghiện ma túy: Không có; tuy nhiên theo Khoản 2, Điều 3, Quyết định số 264/2005/QĐ-TTG ngày 25/10/2005 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Đề án phát triển kinh tế - Xã hội huyện Côn Đảo, tỉnh BR-VT đến năm 2020 có quy định nội dung:

“...2 Cơ chế chính sách: Nghiên cứu một số cơ chế chính sách đặc thù áp dụng cho Côn Đảo.” ...

D. Đề xuất, kiến nghị:

Căn cứ các quy định pháp lý nêu trên thì việc xử lý người nghiện ma túy đã được pháp luật quy định cụ thể, có trình tự, thủ tục giải quyết. Tuy nhiên, Côn Đảo là huyện một đảo cách xa đất liền, đi lại khó khăn nên việc xác minh, lập hồ sơ đề nghị áp dụng các quy định của pháp luật để xử lý người nghiện ma túy còn bất cập, nên nhiều năm qua, các cơ quan chức năng của huyện chưa triệt để trong áp dụng pháp luật để tham mưu cho Chính quyền địa phương về vấn đề này.

Trước tình hình kinh tế xã hội của huyện đang phát triển nóng về du lịch, dịch vụ, tình hình di dân tự do đến Côn Đảo gia tăng, dẫn đến tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội của huyện cũng phức tạp hơn, trong đó đáng lưu ý là các tệ nạn và tội phạm liên quan đến ma túy, các vấn đề về an sinh cần giải quyết như: y tế, giáo dục, an ninh trật tự, bán vé số dạo, bán hàng rong, xả rác nơi công cộng... Mặc dù tình hình vẫn đang trong tầm kiểm soát hữu hiệu của các cơ quan chức năng nhưng đòi hỏi chính quyền địa phương phải có giải pháp quản lý hiệu quả hơn nữa, do đó việc VKSND huyện có kiến nghị về giải pháp phòng ngừa tội phạm ma túy là việc làm chủ động, cần thiết.

Tuy nhiên biện pháp “Trục xuất” theo kiến nghị của VKSND huyện là biện pháp áp dụng với người nước ngoài có hành vi vi phạm pháp luật trên lãnh thổ nước Việt Nam, không áp dụng đối với Công dân Việt Nam. Vì vậy, không có sở để “trục xuất con nghiện về địa phương nơi có hộ khẩu thường trú để

quản lý, giáo dục theo quy định của pháp luật” theo kiến nghị của VKSND huyện mà chỉ có thể nghiên cứu vận dụng theo hướng: Đối với các đối tượng nghiện ma túy không có hộ khẩu thường trú tại địa phương: Lập hồ sơ, gửi thông báo và yêu cầu đối tượng nghiện về địa phương nơi có hộ khẩu thường trú để quản lý, giáo dục theo quy định của pháp luật. Giao cơ quan chức năng tổ chức thực hiện, đưa người nghiện về nơi có hộ khẩu thường trú để bàn giao cùng hồ sơ.

Tuy nhiên để làm được việc này, phải đảm bảo cơ sở pháp lý, có văn bản quy phạm pháp luật cho phép. Theo đề nghị của các cơ quan chức năng là Công an huyện, Phòng Nội vụ -LĐ-TB&XH huyện, cần có Nghị quyết của HĐND có thẩm quyền quy định thì mới đảm bảo cơ sở pháp lý để triển khai. Ban Pháp chế cũng thống nhất với ý kiến này.

Trong bối cảnh tình hình kinh tế - xã hội của huyện có bước phát triển đột phá như hiện nay, với mục tiêu nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân, xây dựng nề nếp ứng xử văn minh, hướng tới mục tiêu phát triển loại hình du lịch chất lượng cao, chủ động ngăn ngừa các tiêu cực xã hội có thể phát sinh, tạo cơ sở pháp lý trong công tác đấu tranh phòng chống tội phạm, làm tốt công tác quản lý loại hình kinh doanh nhà trọ - phòng trọ, quản lý đất đai - xây dựng, giữ gìn vệ sinh môi trường, chủ động khắc phục những vấn đề an sinh xã hội có thể phát sinh do tăng dân cơ học không có chọn lọc,...

Căn cứ Khoản 2, Điều 3, Quyết định số 264/2005/QĐ-TTG ngày 25/10/2005 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Đề án phát triển kinh tế - Xã hội huyện Côn Đảo, tỉnh BR-VT đến năm 2020 quy định: “...2 Cơ chế chính sách: Nghiên cứu một số cơ chế chính sách đặc thù áp dụng cho Côn Đảo.” ...

Ban Pháp chế kính đề nghị Thường trực HĐND huyện xem xét báo cáo, đề xuất Ban Thường vụ Huyện ủy giao UBND huyện nghiên cứu, xây dựng Đề án đề nghị ban hành “Quy định tạm thời về việc quản lý, phát triển dân cư và một số quy tắc ứng xử phù hợp trong tình hình Côn Đảo đang phát triển **nóng** ngành kinh tế dịch vụ - du lịch hiện nay” trình Thường trực HĐND huyện, Ban Thường vụ Huyện ủy cho ý kiến, trình HĐND huyện thông qua trước khi trình HĐND, UBND tỉnh xem xét, ban hành.

Ban Pháp chế kính báo cáo Thường trực HĐND huyện xem xét.

(Kèm theo là dự thảo Văn bản của Thường trực HĐND huyện báo cáo Ban Thường vụ Huyện ủy).

Nơi nhận:

- Như Kính gửi đề (b/c);
- Các thành viên Ban Pháp chế (để biết);
- Lưu: VT.

**TM. BAN PHÁP CHẾ
TRƯỞNG BAN**

Châu Vũ